رئیس سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره می‌گوید نیاز مردم به خدمات روان‌شناسی دو برابر شده اما هنوز خبری از بیمه شدن این خدمات نیست

اعصاب ارزان، مشاوره گران

با وجود صراحت قانون برنامه ششم درباره لزوم بیمه‌شدن خدمات روان‌شناسی، دولت هنوز اقدام خاصی در این زمینه انجام نداده است/ عکس: آنا

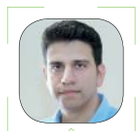

محمدحسین خودکار
جامعه

کرونا که آمد، از همان ابتدا با اعصاب و روان ما بازی کرد. اول که خیلی‌هایمان خانه‌نشینی داوطلبانه را انتخاب کردیم و تنهایی مضاعفی بر جان ما نشست و بعد هم درد وسواسی شدن در اثر توجه بیش از حد به رعایت پروتکل‌های بهداشتی خیلی‌هایمان را گرفتار کرد. این وسط، بیشتر شدن فشارهای اقتصادی هم قوز بالای قوز شد و همه این‌ها نیاز ما را به دریافت خدمات روان‌شناسی در این دوره کش‌دار کرونایی بیشتر کرد. آن‌قدر که رئیس سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره به ما می‌گوید اگر پیش از دوره همه‌گیری کرونا ۳۲ درصد مردم به روان‌شناس نیاز داشتند، الان حداقل ۶۰ درصد ایرانیان باید به‌طور مرتب به مشاور مراجعه کنند. اما نیاز مردم به خدمات روان‌شناسی در حالی بیشتر شده است که بسیاری از ایرانیان به‌خصوص در شرایط دشوار معیشتی امروز از پس پرداخت تعرفه‌های مصوب روان‌شناسان برنمی‌آیند و با وجود آن‌که در قانون برنامه ششم توسعه به صراحت آمده است که خدمات روان‌شناسی باید تحت پوشش بیمه‌های تکمیلی و پایه قرار گیرند، اما هنوز هیچ‌کدام از شرکت‌های بیمه‌گر زیر بار این مساله نمی‌روند. آن‌طور که محمد حاتمی نیز توضیح می‌دهد، او در سازمان متبوعش بارها بیمه‌شدن خدمات روان‌شناسی را از دولت و مجلس قبلی و فعلی پیگیری کرده، اما هنوز راه به جایی نبرده است.

می‌گویید نیاز مردم به خدمات روان‌شناسی در دوره شیوع کرونا دوبرابر شده است. این آمار را چطور به‌دست آورده‌اید؟

قبل از شیوع کرونا پژوهشی از سوی یکی از نهادهای اجتماعی کشور انجام شده بود درباره این‌که ۳۲ درصد مردم در فضای مجازی مسائل مربوط به سلامت روان را جست‌وجو می‌کنند. همچنین تحقیقات همکاران ما نشان داده است که در دوره شیوع کرونا، وسواس، پرهیز از حضور در اجتماعات و دغدغه‌های معیشتی روی شغل و روابط خانوادگی مردم تاثیر گذاشته و درمجموع برآورد ما این است که در دوره شیوع کرونا نیاز مردم به خدمات روان‌شناسی دوبرابر شده است و حداقل ۶۰ درصد مردم نیاز به دریافت خدمات مشاوره دارند.

اما سال‌هاست که گرانی خدمات روان‌شناسی باعث شده است که اقشار کم‌درآمد جامعه نتوانند از این خدمات بهره‌مند شوند. چرا هنوز که هنوز است این خدمات تحت پوشش بیمه قرار نمی‌گیرند؟

ما این موضوع را هم با مسؤولان دولتی مطرح کرده‌ایم و هم مساله را با رئیس قبلی و رئیس فعلی مجلس در میان گذاشته‌ایم و از آنها درخواست کرده‌ایم با توجه به این‌که در بند (ج) ماده ۱۰۲ قانون برنامه ششم توسعه کشور تصریح شده است که خدمات مشاوره و روان‌شناسی باید از تسهیلات بیمه‌های پایه و تکمیلی بهره‌مند شوند، هرچه زودتر این موضوع در دستورکار مجلس قرار گیرد. بعد از درخواست‌های ما نیز دکتر لاریجانی در دوره قبلی مجلس دستور دادند که کارگروهی در معاونت نظارت مجلس این مساله را بررسی کند و بعد از این هم که دکتر قالیباف به ریاست مجلس انتخاب شد، ایشان هم دستور داد که این موضوع پیگیری شود، اما هنوز هیچ اتفاقی در این زمینه نیفتاده است.

با این حال، به نظر می‌رسد بیشتر شرکت‌های بیمه‌گر مخالف تحت پوشش قرار دادن این خدمات هستند.

بله، نظر آنها این است که چون نرخ خدمات روان‌شناسی بالاست، از نظر اقتصادی برای آنها بصرفه نیست که این خدمات را بیمه کنند. تنها حرف شرکت‌های بیمه نیز این است که دولت باید برای بیمه‌شدن خدمات روان‌شناسی یارانه جداگانه‌ای را به این شرکت‌ها اختصاص دهد.

درمجموع همه این مسائل باعث شده است که نرخ مصوب یک جلسه مشاوره بیش از ۱۵۰ هزار تومان باشد.

بله، متاسفانه اکنون تعرفه مشاوره روان‌شناس دارای مدرک دکتری ۱۵۶ هزار تومان است که البته درصدی هم به‌خاطر حضور یک روان‌شناس در شهرهای بزرگ یا سوابق تجربی او به آن اضافه می‌شود و این هزینه به ۱۸۰ هزار تومان نیز می‌رسد. تعرفه پایه روان‌شناس دارای مدرک کارشناسی ارشد هم ۱۰۸ هزار تومان است که قبول داریم این هم مبلغ بالایی برای برخی مردم است.

اما در شرایط دشوار معیشتی امروز همکاران شما درآمد بالایی کسب می‌کنند و بهتر بود که این تعرفه‌ها متناسب‌تر با وضعیت معیشتی مردم تعریف می‌شد.

ببینید، ما در سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره بخشنامه کرده‌ایم که یک مشاور بیش از پنج مراجعه‌کننده در طول روز نداشته باشد. به این دلیل که آن مشاور دچار فرسودگی شغلی می‌شود. حال فرض کنید یک روان‌شناس حتی اگر ۲۰۰ هزار تومان هم در هر جلسه بگیرد و پنج نفر بیشتر مراجعه‌کننده نداشته باشد و ۲۰ روز در ماه هم در مطب خود کار کند، با توجه به حقوق منشی، مبلغ اجاره‌بها و هزینه‌های جاری دفتر، یک دکتر روان‌شناس شاید سه تا چهار میلیون تومان بیشتر درآمد نداشته باشد.

اما آن‌طور که خود ما در مطب‌های روان‌شناس به چشم دیده‌ایم، خیلی از همکاران شما بیش از پنج مراجعه‌کننده در طول روز می‌پذیرند.

قبول دارم، به هر حال برخی همکاران ما مشهورتر می‌شوند و مراجعه‌کنندگان بیشتری دارند. البته قطعا همکارانی هم هستند که کمتر از پنج مراجع در طول روز دارند، ولی این میانگین تعداد مراجعانی است که همکاران ما در طول یک روز دارند.

اما بازهم این انتظار از سازمان نظام روان‌شناسی وجود دارد که خود سازمان هم کاری برای کاهش تعرفه‌ها انجام دهد تا افراد بیشتری بتوانند از خدمات روان‌شناسی بهره‌مند شوند.

بر اساس قانون، شورای مرکزی سازمان نظام روان‌شناسی باید هر سال در تعرفه‌ها تجدیدنظر کند و آن را به هیات دولت پیشنهاد دهد؛ یعنی خود ما حق وضع تعرفه نداریم، بلکه دولت این نرخ‌ها را تصویب می‌کند. رقمی که ما امسال به دولت پیشنهاد دادیم واقعا پایین‌ترین نرخی بود که می‌شد برای خدمات روان‌شناسی در نظر گرفت.

از چه نظر پایین‌تر از این ممکن نبود؟

از این نظر که ما ابتدا همه هزینه‌ها از اجاره‌بها گرفته تا حقوق منشی، هزینه‌های جاری دفتر و مالیات را برآورد کردیم و دیدیم واقعا پایین‌تر از این نرخ‌ها برای تعرفه‌های روان‌شناسی به صرفه نیست.

اما الان که در دوره همه‌گیری کرونا قرار داریم، بیشتر مشاوره‌ها به صورت تلفنی انجام می‌شود و هزینه‌های جاری مراکز مشاوره قطعا پایین‌تر آمده است. بهتر نیست در این دوره در تعرفه‌های روان‌شناسی تجدید نظر کنید؟

از نظر ما تعرفه مشاوره تلفنی باید نصف تعرفه مشاوره حضوری باشد.

اما براساس آنچه ما از مردم می‌شنویم، بسیاری از روان‌شناسان در این دوره هم دقیقا همان تعرفه‌های حضوری را می‌گیرند. شما بخشنامه‌ای برای نصف شدن این تعرفه‌ها ابلاغ کرده‌اید؟

خیر، ما هنوز بخشنامه‌ای در این زمینه صادر نکرده‌ایم. چون هنوز در شورای مرکزی به این نتیجه نرسیده‌ایم که روان‌درمانی تلفنی می‌تواند قانونی باشد. البته در دوره کرونا پذیرفته‌ایم مداخله در بحران از سوی روان‌شناسان به صورت تلفنی انجام شود، اما آنچه مشخص است این‌که واقعا روان درمانی فرآیندی نیست که پشت تلفن به نحوی مطلوب قابل انجام باشد. بنابراین ما هنوز به روان درمانی تلفنی به صورت رسمی مجوز نداده‌ایم و تبلیغاتی که شما در این زمینه می‌بینید، مربوط به مراکز غیرقانونی است.

یعنی روان‌شناسی که به خاطر مسائل بهداشتی به صورت تلفنی مشاوره می‌دهد غیرقانونی کار می‌کند؟

اخیرا ما دستور داده‌ایم اگر نیاز باشد، مشاوره‌ها با رعایت پروتکل‌های بهداشتی به صورت حضوری انجام شود و مشکلی از این لحاظ وجود ندارد. ولی بازهم گاهی خود مردم احتیاط می‌کنند و مراجعات حضوری‌شان کمتر شده است.

ولی همچنان افراد زیادی را می‌شناسم که قبل از دوره کرونا به صورت حضوری نزد روان‌شناس می‌رفتند و الان به صورت تلفنی از او مشاوره می‌گیرند، اما هنوز همان تعرفه‌های مصوب را می‌پردازند.

تا جایی که ما خبر داریم، بیشتر روان‌شناسانی که در این دوره به مشاوره تلفنی می‌پردازند، مبلغ حضوری را نمی‌گیرند، البته ممکن است موارد نادری هم باشند که این کار را انجام دهند، اما اگر شهروندان این موارد را به سازمان نظام روان‌شناسی گزارش دهند، می‌توانیم مساله را بررسی کنیم.

خشونت خانگی کرونایی نداشته‌ایم

زندگی+

ماه‌های اول همه‌گیری کرونا بود که اخبار ضد و نقیضی از افزایش میزان خشونت خانگی در کشورمان منتشر شد. اخباری که البته هیچ‌گاه مسؤولان رسمی نهادهای اجتماعی زیر بار آن نرفتند و محمد حاتمی، رئیس سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره مثل دیگر مسؤولان رسمی در این باره تاکید دارد که میزان خشونت‌های خانگی در دوره کرونا نه فقط افزایش پیدا نکرده، بلکه کمتر هم شده است. او دلیل اصلی این اتفاق را نیز فرهنگ غنی ایرانی در خانواده‌ها می‌داند و می‌گوید همین فرهنگ باعث شد اتفاقا در دوره ابتدایی همه‌گیری کرونا که مردم ناچار به خانه‌نشینی بیشتر بودند، شکاف‌های بین اعضای خانواده کاهش پیدا کند.

اما وقتی از حاتمی می‌پرسیم آمار مربوط به کاهش سطح خشونت‌های خانگی در ایران را دقیقا از کجا به دست آورده است، او پاسخ می‌دهد: ما به صورت مرتب آمار میزان مراجعه مربوط به آسیب‌های روانی مختلف را از مراکز روان‌شناسی دریافت می‌کنیم و براساس آمارهای این مراکز در ماه‌های اخیر میزان مراجعه به دلیل خشونت خانگی بیشتر نشده است. همچنین براساس اطلاعاتی که ما از نهادهای اجتماعی دیگر مثل اورژانس اجتماعی یا سازمان بهزیستی کسب کرده‌ایم، گزارشی درباره افزایش سطح خشونت خانگی در ایران در این دوره به دست آن سازمان‌ها نیز نرسیده است.

حق با شماست

info@jamejamdaily.ir
روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲

#وام_مسکن
ستاری از تهران:
شخصی که توانایی بازپرداخت اقساط ماهانه بیش از سه میلیون تومان را دارد نیازی به دریافت وام ودیعه مسکن ندارد و بی‌شك این وام به دست نیازمندان واقعی نمی‌رسد.

#آسفالت_بهشهر
کهن از ساری:
آسفالت کمربندی ساری به بهشهر وضعیت خوبی ندارد و نیاز به روکش دارد. لطفا رسیدگی شود.

#عوارض_پردیس
فردی از تهران:
هزینه برچسب عوارضی تهران-پردیس ۲۰ هزار تومان است. چرا باید چنین مبلغی برای یك برچسب و ثبت‌نام از مردم گرفته شود؟

#بیمارستان_فرسوده
احمدی از بهشهر:
بیمارستان امام خمینی (ره) شهرستان بهشهر فرسوده و قدیمی شده است و نیاز به بازسازی و نوسازی دوباره دارد.

#کارت_هوشمند
رنجبر از خرم‌آباد:
چرا ثبت احوال نسبت به تحویل هرچه سریع‌تر کارت‌ملی هوشمند اقدامی نمی‌کند؟ بعد یك سال هنوز موفق نشده‌ام آن را تحویل بگیرم.

#گاز_مایع_خودرو
یك شهروند:
چرا دولت عرضه گاز مایع را به خودروهایی که از این سوخت استفاده می‌کنند، متوقف کرده است؟ بسیاری از رانندگان با توجه به ارزان بودن این سوخت مسافرکشی و از این طریق امرار معاش می‌کنند.

#پارك_راهبندان
آذین‌فر از تهران:
بعضی خودروها سمت چپ ابتدای خیابان نساء واقع در بلوار میرداماد، پارك می‌کنند و با توجه به مسدود شدن خیابان، تردد برای خودروهای عبوری سخت می‌شود.

#عوارض_سنتی
صداقت از تهران:
فقط یك باند آزادراه پردیس-تهران برای تردد خودروهای برچسب‌دار وجود دارد و بقیه لاین‌ها به صورت سنتی از مسافران وجه نقد دریافت می‌کنند.

#سهام_عدالت
انوری از تهران:
بسیاری از بانك‌ها هنوز مبالغ فروش ۳۰ درصد سهام عدالت چند ماه گذشته را به حساب سهامداران واریز نکرده‌اند و این موضوع برخلاف وعده بانك مرکزی است.

یادداشت:
دکتر مینو محرز
عضو کمیته علمی ستاد ملی مبارزه با بیماری کرونا

کرونا قوی‌تر از همیشه

حقیقت این است که قدرت ویروس کرونا افزایش یافته است. اگر تا چند ماه پیش در یک جمع ده نفره، یک مبتلا وجود داشت و کسی هم ماسک نداشت، تنها، سه یا چهار نفر از آنها مبتلا می‌شدند، حالا اما در آن جمع ده نفره اگر همه ماسک به صورت نداشته باشند، همه آن ده نفر مبتلا می‌شوند.

با این حال علائم بالینی ویروس تغییر نکرده است، به این معنی که همچنان بعد از ابتلا، تب، تنگی‌نفس، سرفه، علائم گوارشی و علائم چشایی و بویایی بروز می‌کند. بنابراین تنها تغییری که این روزها درباره ویروس می‌توان به آن اشاره کرد افزایش قدرت انتقال ویروس است، اتفاقی که نه‌تنها در ایران که در همه کشورهای جهان وجود دارد. البته شدت سرایت بیماری نه در ایجاد علائم جدید و نه در آمار مرگ‌ومیر تاثیری ندارد و تنها آمار ابتلا را افزایش می‌دهد.

حالا که شدت انتقال ویروس بیشتر از قبل شده است، مردم باید بیشتر از قبل رعایت کنند. این مهم در شهرهایی که جمعیت بیشتری دارند مانند تهران، مهم‌تر هم جلوه می‌کند. در موقعیت فعلی مردم نباید به رستوران‌ها و باشگاه‌ها بروند. نباید در مراکز خرید، مساجد یا در مهمانی‌ها و مراسم عزا شرکت کنند. بسیاری از بیمارانی که امروز به مراکز درمانی مراجعه می‌کنند، در این مکان‌ها حاضر شده‌اند.

در کشورهای اروپایی، رستوران‌ها و باشگاه‌های شهرهای سفید را باز کرده‌اند و قطعا این دلیل نمی‌شود که در کشور ما هم این مراکز باز شوند. در اروپا بعد از سه یا چهار هفته رصد بیماری، بعد از این که گزارش ابتلای جدید وجود نداشته باشد رستوران‌ها و باشگاه‌ها باز می‌شوند.

در کشور ما مسؤولان به مدیران علمی گوش نمی‌دهند و مراکز پرخطر را باز می‌کنند، بنابراین مردم خودشان باید مراقب باشند و تردد در رستوران‌ها، باشگاه‌های ورزشی و مهمانی‌ها را به حداقل برسانند. در این میان اما استفاده از ماسک مناسب هم مهم است. استفاده از ماسک‌های فیلتردار، برای بیماری کرونا مناسب نیست. ماسک‌هایی که به نام ماسک N95 و با قیمت‌های گران به فروش می‌رسد به درد مقابله با کرونا نمی‌خورد چراکه دریچه یا فیلتر این ماسک‌ها، هوا را به درون و بیرون ماسک منتقل می‌کند و محلی برای ورود و خروج ویروس است.

ماسک‌های جراحی هم مناسب نیستند، ماسک‌هایی که بعد از هفت یا هشت ساعت باید دور ریخته شوند. بهترین نوع ماسک، ماسک‌های پارچه‌ای است. در استفاده از ماسک هم باید دقت کرد، ماسک‌ها نباید زیر چانه قرار بگیرند. ماسک زدن، در کنار رعایت فاصله اجتماعی و شست‌وشوی مداوم دست‌ها می‌تواند سرایت ویروس را به حداقل برساند.